

DE TRIBUNE

Redactieadres:
D. J. WIJNKOP, Ringkade 41
Amsterdam.

SOC. DEM. WEEKBLAD

Administratieadres:
J. C. CETON, Wijtenbachstraat 13
Amsterdam.

VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 mnd.
Buitenland 65 ct. Losse nummers 3 ct.
Advertentiën per regel 15 cent. Bij abonnementen speciaal tarief.

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij

Redactie: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTELJN Jr. en D. J. WIJNKOP.

INHOUD: Sensatie. — De wording der menschheid. — Wegwijs? — De parlementaire verhoudingen (Slot). — De eeuw van het kind. — Een waarschuwend voorbeeld. IV; Naschrift: Een vakverenigingsleider. — Uit het Buitenland: Frankrijk. — De Belgische liberalen en het kiesrecht. — Parlementaire Kroniek: Staatsbegroeting. II. — Kleine Berichten. — Boekaankondiging. — Van 't Partijbestuur. — Van de Afdelingen. — Adressen — Advertentiën.

Sensatie!

Daarzonder kan hij zijn rol niet vol houden.
Uit een brief van ENGELS aan SORGE.

I.

Het heeft Mr. Troelstra, den leider der Arbeiders-Partij (S. D. A. P.), behaagd, bij het debat over de Sociaal-democratie op de Kerstvergadering te Amsterdam, wèrden weg in te slaan, — daarin reeds door zijn discipelen Duys en Leeuwenburg sinds maanden glorieus voorgegaan, — van persoonlijke verdachtmaking tegen ondergeteekende. Mr. Troelstra gebruikte nl. in het debat als afmakend argument de woorden (in zachtste lezing, aan zijn lijf-organen *Het Volk* ontleend): »Uw zwakte aan argumenten maakt u tot leugenaar van professie!»

Voorzoover dit een persoonlijke zaak mocht wezen voor ondergeteekende, wil ik nogmaals verklaren: *Het Volk* heeft o.a. van zijn partijgenoot Krop de waarheid omtrent Kopenhagen, door mij in openbare vergadering te Leiden verklaard, als ingezonden ontvangen, evenwel geweigerd het te plaatsen. Hetzelfde blad plaatste nochtans voortdurend voor en na deze weigering de hallucinaties, legenden en leugens van anderen en van zichzelf omtrent mij. Elk zelfbewust en klassebewust proletariër, elk ontwikkeld en beschaafd mensch kan nu zelf de morele waarde van *Het Volk* vaststellen en van den advocaat Troelstra, die zich op zulke argumenten beroept.

Was het een persoonlijke zaak, ik zou na dit «doorslaand» argument van den politicus Mr. Troelstra eens voor al moeten verklaren, met een fatsoenlijk man als Mr. Troelstra blijkt te zijn, niet meer te zullen debatteeren. Dat zouden Troelstra en zijn Arbeiders-Partij wel willen. Het zal evenwel niet gebeuren. Waar de tegenstanders van de internationale Sociaaldemocratie nu eenmaal niet kieskeurig zijn in hun middelen, daar kunnen de sociaaldemocratische strijders voor de macht van de arbeidersklasse niet kieskeurig zijn in het uitzoeken van de tegenstanders, tegen wie zij hebben op te treden. Wij zullen dus in debat blijven optreden tegen Troelstra en zijn partij, omdat zelfs deze leugenachtige en lage aanval van Mr. Troelstra op mijn persoon slechts deel uitmaakt van de tactiek, die het revisionisme te zijner behoud internationaal behoeft. Daarzonder kan het zijn rol niet vol houden.

Wat is het wezen van de zaak? De Sociaaldemocratie verwijt de Arbeiderspartij zelf schuld te zijn aan de ellende onzer politiek, waarover Mr. Troelstra in elke openbare vergadering gelieft te jeremiëren. Nooit is dat duidelijker gebleken dan bij de Begrotings-beschouwingen van dit jaar. In het Kerstdebat stelde ik dit duidelijk in het licht. *Inde ira!* Vandaar 's mans toorn.

Mr. Troelstra stelde alwèer twee stroomingen in de burgerlijke politiek tegenover elkander, een militaristische en een hervormende, in plaats van aan te toonen dat de twee stroomingen in de politiek in werkelijkheid ook in Holland reeds zijn: de Kapitalistische en de Socialistische. Ongeacht het feit, dat hij zich in zijn eigen rede tegenspreekt door elders in zijn rede te zeggen, dat alle burgerlijke partijen voor het steeds stijgend militarisme aansprakelijk zijn — tegenspraak, omdat elke jongen in de politiek tegenwoordig weet, dat opdrijving van militaire uitgaven betekent uitsluiting van sociale hervormingen. — ondanks dit feit wordt 's heeren Troelstra's liberaal lievelings-denkebeeld alle jaar herhaald: twee stroomingen in de burgerlijke politiek. Wij vragen: Waar is dan die hervormende

strooming in de burgerlijke politiek? Waar zijn de daden van die hervormers? Noem ze, als gij kunt, Mr. Troelstra! Daar zit hem de kneep. Daar begint de ellende van die ellendige revisionistische politiek. Zij kunnen niets noemen, omdat er niets is. Maar zij willen het *blijven* zeggen, omdat zij niet zekere partijen ter linkerzijde politiek een eind samen willen gaan. Wat nu te doen? De werkelijkheid omtrent het kapitalisme kunnen ze niet zeggen, dan zou hun revisionistische politiek in elkaar vallen. Zwijgen kunnen ze ook niet, dan zou hun prestige naar de maan zijn. Daarom hebben ze noodig *afleiding van de werkelijkheid*. Net als het kapitalisme wel zijn heil zoekt in de smerigste oorlog om van het machtiger wordend proletariaat een oogenblik af te komen, zòd zoekt de revisionist heil in de smerigste leugen om maar voor het moment van de machtiger stem der werkelijkheid af te komen. Dat moeten ze doen, daar-aan kunnen ze niet ontkomen, de politieke stumperds, of ze al groot of klein zijn, of ze al Leeuwenburg of Troelstra heeten.

Zòd worden de leugen, de legende, de verdachtmaking, het affeiden van de aandacht van de zaak op de persoon, en de sensatie, *het affeiden van de aandacht der werkelijkheid*, voornaamste bestanddeelen van de revisionistische tactiek en van het revisionistisch debat. Daartegenover kan men geen persoonlijke geraaktheid stellen, want dat raakt de zaak niet. Daartegenover heeft onze partij, de Sociaaldemocratie, het socialistisch inzicht te stellen, en te stellen met macht. Macht is het eenige, dat het revisionisme kan overwinnen, zooals het het eenige is dat de oorzaak van het revisionisme kan overwinnen, de kapitalistische politiek. Voor de macht van het tot politiek bewustzijn ontwakende proletariaat is de figuur van een Domela Nieuwenhuis langzaam en roemloos vervallen; voor de macht van het door zijn internationaal inzicht en door de ontwikkeling van het kapitalisme sterke proletariaat, zal een Troelstra niet minder zijn min frissche wapens moeten neerleggen.

II.

Hoe treurig het met Troelstra's politiek stond dit jaar, kwam trouwens vooral uit in het bespreken van de negatieve houding der fractie van de Arbeiderspartij bij de door de heeren Van Nispen en De Visser, en de Minister Regout behandelde bouwvakstaking te Amsterdam. Geven we daarvoor het woord aan een inzender die ons het volgende schreef:

Een laffe uitvlucht. Terecht heeft Wijnkoop op de kerstvergadering der S. D. A. P. aan hare kamerfractie verweten, dat zij met geen woord is opgekomen tegen de ophitsers van den Heer van Nispen en dominee de Visser naar aanleiding van de bouwvakstaking en tegen de toezegging van den minister om door middel van stille verklikkers, op de stakers losgelaten, de arbeidersbeweging nog meer dan tot heden te belemmeren.

Intusschen — Troelstra wist zijn gehoor een applausje te ontlokken met hetgeen hij antwoordde. Volgens het verslag van *Het Volk* zeide hij:

»Wat de bouwvakstaking betreft, wij zijn met ons kleine klubje ook maar mensen. Ik was op reis voor het volkspetitionnement. Wat Wijnkoop voorlas, heb ik thans voor het eerst gehoord. Ik zou er tegen zijn opgekomen.» (Applaus).

Dit antwoord doet wel zonderling aan. Bestaat, zouden wij willen vragen, de S. D. A. Peesche kamerfractie uit Troelstra alleen? Waren de zes andere leden eveneens «op reis voor het volkspetitionnement»?

Allerminst. Blijkens de officieele presentielijst was op 12 Dec. (toen dominee de Visser zijne ophitsers losliet en o. a. den raad gaf de propaganda voor de algemeene werkstaking praktisch onmogelijk te maken) aanwezig met uitzondering van Troelstra, de geheele kamerfractie, te weten: Duys, ter Laan, Hugenholz, Vliegen, Helsdingen en Schaper. De geheele fractie staat dus schuldig aan het feit, dat zij deze aanslag tegen de arbeidersbeweging met geen woord heeft weten te beantwoorden.

Op 13 Dec., toen de minister zijn toezegging deed een leger van stille verklikkers op de stakers los te laten, stond het nog een weinig anders. Alweer blijkens de officieele presentielijst waren aanwezig de bovengenoemde kamerleden, benevens...

Troelstra. Deze was dus tegelijkertijd in de Kamer en «op reis voor het volkspetitionnement.» Vreemde man!

Hoe dit echter zij. Het verwijt van Wijnkoop richtte zich tot de fractie. De fractie zweeg, door domme en blinde anarchistenhaat gedreven. En precies zoo zweeg tot heden *Het Volk*, dat nog geen regel ruimte heeft weten te vinden om tegen deze aanslag een woord van protest te doen klinken.

Het excuus van Troelstra over zijn reis voor het petitionnement was dus niet anders, dan een laffe uitvlucht. M. F.

Om het gewicht van deze zaak moeten we nog een oogenblik bij het in de Kamer door de heeren Van Nispen, De Visser en Regout gezegde blijven stilstaan. De heer Van Nispen snauwde het proletariaat aldus aan:

Door de anarchisten is gedurende verschillende maanden op straat geweld gepleegd. Er is gewerkt met bedreigingen en schrik-aanjaging met de vuist, de knuppel en het mes....

Nu deelt de Minister... mede, dat gedurende die maanden slechts zijn opgemaakt 18 processen-verbaal en dat daarvan slechts 11 konden leiden tot vervolging.

Het ging den heer Van Nispen dus nog niet bar genoeg. Slechts 18 processen-verbaal, en slechts 11 vervolgingen! Die katholieke jonker verlangt naar meer, naar de Pruisische knoet.

En het aristokratische paapje De Visser? Hij noemde de staking, «als ik het zoo eens noemen mag, *onsaardigheid van een troep wilden, een troep anarchisten!*» Hij wil korte metten met dat stakend gespuis. Hij is immers leider van een Chr. Hist. «werkmans-bond!» Hij wil, «dat terstond decisief moet worden ingegrepen». Misschien standrecht, dominee? «Wanneer de politie zulke zaken dadelijk mondeling aan de justitie kenbaar maakte, zou het voor de justitie gemakkelijk zijn oogenblikkelijk ernstig in te grijpen». Geen interruptie zelfs van de anders zoo aardig roerige heeren Duys, Schaper enz. stoorde dit bloeddorstige preekje. Waren zeker óók aan het petitionneeren voor het een of ander?

Domela Nieuwenhuis, aldus Dr. De Visser, «poneert tegenover de Soc. Dem. zoo beslist mogelijk, dat het beginsel van 1903, dat van een alg. werkstaking, de arbeiderswereld alleen vooruit kan helpen. Tegenover een dergelijke meening, die dag aan dag in Amsterdam in zekere kringen wordt gepropageerd, is een krachtig optreden der politie en ingrijpen der justitie meer en meer noodzakelijk.» Deze man, die het óók had over «ons land, altijd beroemd en gelieft om zijn vrijheid», wil zelfs de voor het kapitalisme zoo onschadelijke propaganda van D. N., als het kon, smoren!

En de Minister zegde zooals men weet meer spionnen en spitzel toe, om het strijdende proletariaat zoowel op te hitsen als te verraden. Een fraai stel, nietwaar! Maar de revisionisten in de Kamer zwegen.

Dit zwijgen, zoo geheel in strijd met de gewoonten van de internationale sociaaldemocratie, die steeds voor alle strijdende arbeiders en voor gewetens- en bewegingsvrijheid opkomt, is het sterkste vonnis dat ooit over de Hollandsche revisionisten werd geveld. En toen het hun in Amsterdam op de Kerstvergadering werd voorgelezen, toen wist de hoofd-veroordeelde zich niet anders te redden, dan door een uitvlucht en door een verdachtmaking. Beiden brachten sensatie in de vergadering. Maar dat was juist wat Troelstra hebben moest. In sensatie moest de werkelijkheid verdoezeld, verstikt. Daarzonder zou hij thans — nu hij de juistheid der kritiek deels moest toegeven — zelfs bij zijn vrienden in de gaten zijn geloopen. Thans won hij het serviele applaus van de massa der kleinburgerlijke S. D. A. P. ers en hun vakverenigings-aanhang, benevens de even serviele dank van den „Marxistischen” voorzitter Van der Waerden!

Arbeiders, wilt ge dat de rol van dit triestige revisionisme in Nederland uit is? Werk dan voor het inzicht, dat de Sociaaldemocratie allerwegen wil brengen.

Onze pers, *De Tribune*, ons debat, dat van de S. D. P., onze brochures en onze strijd zijn alleen in staat de voosheid der Arbeiders Partij te overwinnen. Maar dan ook inzicht gesteld tegenover sensatie en zaak tegenover persoon.

Alleen met de macht der Sociaaldemokratische Partij (S. D. P.) kunnen wij het kleinburgerlijk revisionisme der Arbeiders-Partij terugduwen. Des te spoediger is ook de sensationele, vertroebelende rol van den tegenwoordigen Troelstra uitgespeeld. Wp.

De Wording der Menschheid.

We staan midden in het bruisend leven eener geweldige massabeweging. De industriële bouw rekt zich tot in het reusachtige; menschenmassa's worden heen- en weer geslingerd; het kapitaal verandert het oude uiterlijk der wereld geheel. In de maatschappij golft de strijd der klassen af en aan, al zwaarder, telkens weer onbeslist, en met grooter kracht opnieuw aangevangen. Nieuwe gedachten flitsen door de hoofden der menschen; nieuwe idealen worden hartstochtelijk gepropageerd en roeien de oude tradities uit. Wat beduidt dit alles? Het is de wording der menschheid.

Tot nog toe was er geen menschheid. Er waren afzonderlijke menschen en kleinere of grotere menschengroepen, die vreemd en vijandig tegenover elkaar stonden. Maar een menschheid als ééne te samenhangende eenheid, als één geheel was er nog niet. Eerst nu is dit bezig te worden. Thans groeien de menschen langzamerhand op tot een gemeenschap van voortbrengers, tot een bewuste organisatie. Thans groeit het bewustzijn der saamhoorigheid in hen, de vaste solidariteit, de broederlijkheid, die de afzonderlijke deelen tot één geheel verbinden. Zoo vormen zij zich tot een organisme, dat eens van zinn door een gemeenschappelijke wil wordt beheerscht.

Zoo wordt de menschheid van een abstracte idee een levende werkelijkheid.

Wel is de broederlijkheid als drijfkracht der menschen niet nieuw. Ze stond aan de wieg der menschheid. Ze heerschte onbepakt onder het oerkommunisme der wilde en barbaarsche volken. Toen hield ze de menschen in vaste stamverbanden bijeen, en maakte de wil der individuen ondergeschikt aan die der gemeenschap. En daardoor straalt er een heerlijke zachte schijn af van de primitieve gemeenschappen van die ruwe menschen. Zulk een weelde scheen den menschen, toen die oude samenlevingsvormen verdwenen en vernietigd waren, die verloren broederlijkheid, dat zij haar in hun sagen als de gouden tijd aanmerkten, die voorgoed voorbij was. Zelfs moderne onderzoekers, die zich dieper met het leven van deze barbaarsche volken bezig hielden, werden machtig meegeeslept door de bekoring van hun kommunistische deugd bij al hun ruwe wreedheid en onwetende barbaarsheid, en zij prezen vol enthousiasme die toestand, toen elk individu met het zelfbewustzijn eens konings optrad en zich toch onmiddellijk en blijde voor de gemeenschap offerde, waarvan hij zich als een onbeduidend en nietig gedeelte gevoelde.

Maar deze broederlijkheid van de oertijd moest te gronde gaan. Zij was onbewust een uit de dierenwereld meegebracht erfdeel. Zij was den menschen ingegroeid, zooals zijn ledematen hem aangegroeid waren. Als natuurlijk instinkt bestond ze slechts in het ontbreken van haar tegendeel, de individualiteit. Zij berustte op de natuurlijke gelijkheid en gemeenzaamheid der levensomstandigheden, van aanleg, neiging en hartstocht. De samenhang was heel innig, omdat de kracht ontbrak, die de deelen uit elkaar kon drijven. Zoodra deze kracht ontstond, vielen deze primitieve menschelijke gemeenschappen uiteen als een innerlijk verweerde steen. De broederlijkheid bleef slechts als een herinnering, een verlangen, een geërfde kracht diep binnen in het menschenhart, voortdurend teruggedrongen, weggestooten, gekwetst in de harde strijd van allen tegen allen, die het egoïsme voortbracht.

De oude gemeenschap moest opgelost worden, opdat de krachten, die in de menschen sluimerden, tot ontwikkeling en werking konden komen. Deze kracht en bekwaamheid, individueel verschillend, voerde de menschen uit elkaar, op nieuwe banen; waar ze onder de verscheidenheid van doen hun eigen verscheidenheid ten zeerste in de hand werkten. De waren-produktie scheidde beroepen en klassen, stelde uitbuiters en uitgebuiten tegenover elkaar, maar uit de uitgebuite massa's kwamen telkens weer nieuwe lagen voort, die naar ruimte voor hun dadendrang streefden. De verdeelde produktie met het privaatzet van grond en werktuig maakte ieder mensch tot een zelfbewuste persoonlijkheid. Maar niet in de pochtige eigenzinnige boerenstand, waar alle individuen toch weer op elkaar lijkten, maar in de moderne bourgeoisie komt deze individualiteit tot hoogste ontwikkeling. Duizendvoudig verschillend zijn hier de werkzaamheden en het arbeidsveld; oneindig veelvoudig zijn de uiterlijke levensomstandigheden, waarin de menschen komen te verkeeren, en overal moeten ze in de individuele concurrentie van allen tegen allen hun bijzonder geschiktheid tot zijn hoogste toppunt voeren. De gemeenschap is verdwenen, ten minste onzichtbaar geworden. Ieder is geheel op zich zelf gesteld; en de filosofie maakt het individu, het Ik, tot middenpunt van alle filosofie.

Maar juist bij deze hoogste ontwikkeling der persoonlijkheid begint ook reeds de ommekeer. Het kapitalisme ontwikkelt de technische kracht ver over het machtsbereik van den enkeling heen. Het maakt den arbeid al meer tot een kollektief proces, een handeling van vele personen te zamen, en bouwt de huishouding der wereld tot één te samenhangend geheel op. De wereld wordt georganiseerd. De menschheid wordt in één produktie-

gemeenschap tezamen gevat. Ze wordt voor het eerst tot een eenheid. Maar weten doet ze het nog niet. De eenheid is nog pas stoffelijk. De samenleving is een reusachtig monster zonder kop, zonder bewustzijn. Haar elementen (bestanddeelen), de menschen, vechten met elkaar en beproeven tevergeefs het monster met de oude geestes- en gedachten-vormen te leiden en te beheerschen. Eerst moeten de arbeidende menschen zich klaar bewust zijn van het kollektief karakter van hun arbeid, en dan hun vele willen tot één machtige, eensgezinde, gezamenlijke wil tezamen voegen, opdat ze de arbeid bewust voor de behoefte van de gansche samenleving kunnen regelen. Eerst dan wordt de organisatie der wereld tot een bewuste organisatie; eerst dan wordt de menschheid tot een daadwerkelijke eenheid. Dan krijgt het monster Maatschappij een kop, een eigen maatschappelijk bewustzijn en een eigen wil, die zelf zijn bewegingen leidt.

Daartoe moet de oude broederlijkheid, de solidariteit weer machtig in de menschen worden. Niet zijn individuele kracht in tegenstelling en in strijd met de anderen te ontwikkelen, is nu vooreerst noodig; omgekeerd moeten de menschen leeren hun persoonlijke wil ondergeschikt te doen zijn aan die van het geheel. Het gemeene best moet als de grootste macht in elkeen opleven, welke macht alle persoonlijke bekwaamheden hebben te dienen. Dat zien we thans in de proletariërs ontstaan. De zware strijd, die zij om de macht in de maatschappij te voeren hebben, is hun de school, waarin ze solidariteit, discipline, gemeenzaamheid en broederlijkheid leeren. In de klassenstrijd van het proletariaat groeit de oude kommunistische deugd weer op, die de nieuwe samenleving noodig heeft.

Maar ze is niet meer dezelfde van vroeger. Ze is niet meer een aangeboren natuurkracht, maar een zelf verworvene deugd, veroverd in zwaren strijd met het egoïsme. Het is niet meer onbewuste, maar bewuste ondergeschikmaking van het individuele aan het geheel. Het is geen eenvoudige terugkeer tot het oude, het berust niet op opheffing en onderdrukking der persoonlijkheid, maar op het behoud daarvan. Daarin onderscheidt zich de nieuwe broederlijkheid van de oude, dat ze een broederlijkheid van zelfstandige menschen is, die zich hun persoonlijkheid bewust zijn en haar naar gelang van hun bekwaamheid ontwikkelen, om ze in dienst van het hoogere doel, de Gemeenschap, te stellen. Wat in de achter ons liggende eeuwen werd gewonnen, kan niet weer verloren gaan; maar wat toen verloren werd, willen we in betere vormen herwinnen. Het Socialisme bestaat niet in de opheffing van het individualisme. De nieuwe menschheid zal de vereeniging van de individualiteit en de organisatie, van de zelfstandigheid en de broederlijkheid, van de zelfbewuste persoonlijkheid en het haar leidende en beheerschende gemeenschapsgevoel in de hoogere eenheid van het Socialisme zijn. De gemeenschappelijke arbeid in dienst van het geheel bindt de menschen vast aan een, en ontwikkelt hun sociale krachten ten zeerste. En tegelijkertijd scheidt hij een duizendvoudig verscheiden arbeidsveld voor de meest verschillende aanleg, waarin iedere afzonderlijke persoonlijkheid gelegenheid vindt, zich te ontplooien. Hij maakt de persoonlijkheid oneindig veel rijker door de kracht die haar uit de gemeenschap toeylooit; de gemeenschappelijke arbeid verrijkt de persoonlijkheid vooral doordat hij haar, die vroeger slechts de erbarmelijke taak had, zelfdoel te zijn, in dienst stelt van een hoger doel, de menschheid zelf.

Zeker, wij zullen die nieuwe wereld niet meer zien. Onze taak is het, de socialistische samenleving voor te bereiden en haar te veroveren, niet haar te beleven en ons er in te verheugen. Ons is niet de vervulling, maar de strijd. Maar de nieuwe broederlijkheid zullen we beleven; ja, we beleven ze reeds. Niet de broederlijkheid van de arbeid, de socialistische voortbrengingswijze, maar de broederlijkheid van den strijd, de socialistische klassenstrijd. De wordende menschheid, die haar eigen wetten doorziet, en een eensgezinde massawil vormt, is reeds nu in het strijdende klassebewuste proletariaat verwezenlijkt. Zij kan zich vooreerst slechts in den strijd vertoonen, omdat het terzijde zetten van de heerschappij van het kapitaal de eerste daad in de bewuste organisatie van den arbeid moet zijn. En hier, in de praktijk van de proletarische strijd, hebben we duidelijk voor oogen, dat de discipline en de ondergeschiktheid van den enkeling de persoonlijkheid niet beperkt. Juist het omgekeerde geldt voor de proletariërs, dat Socialisme en Individualisme zich bij hen tezamen en gemeenzaam ontwikkelen; eerst door het intreden in de beweging, de insluiting in het georganiseerde leger van de klassenstrijd, wordt hun geest gewekt, en met de erkenning van het doel, dat dit leger voor oogen heeft, schiet de persoonlijkheid als een schoone plant op.

We zien om ons heen de wording der menschheid. In de ontwikkeling der groot-industrie, in de wereldhuishouding, in de reusachtige krachten van voortbrenging, zien we haar stoffelijk lichaam aaneengroeien. In de wetenschap der maatschappij en in de kommunistische solidariteit van het strijdende en zich organiserende proletariaat, in zijn weten en zijn willen, zien we de geest groeien, die dit lichaam beheerschen zal en leiden, de geest der wordende menschheid. A. P.

Werkt steeds met onze Kiesrecht-brochure: „Kiesrechtstrijd en Klassenstrijd“.

Wegwijs?

De heer Leeuwenburg is gelijk bekend zoogezegd propagandist voor het Socialisme in Twente. Ziehier hoe deze propagandist zijn volgers in *De Nieuwe Tijd*, het Twentsche Weekblad voor de Arbeiders-Partij «wegwijs» maakt, zooals hij dat noemt.

Het gaat om het Kiesrecht-vraagstuk. De heer Leeuwenburg orakelt:

Wij wilden u aanraden, dat gij met den oud-liberaal niet zult redeneeren, maar vechten; dat gij den arbeider uit de christelijk-historische Unie zult redden; dat gij de partijen, die Algemeen Kiesrecht willen, hun gang zult laten gaan, behoudens uw recht van kritiek waar het pas geeft: dat gij den Katholiek zult aantonen hoe zijn beginsel zich met Algemeen Kiesrecht kostelijk verdraagt; dat gij de anti-revolutionaire woord-vlechters uit elkaar rafelen zult.

Dus: Met de oud-liberalen vechten; de chr.-historischen redden; met de katholieken redeneeren; de anti-revolutionairen uit elkaar rafelen; maar «de partijen, die A. K. willen» hun gang laten gaan.

De partijen, die A. K. willen & Dat is nu de Zondagse naam, die de Arbeiderspartij (S. D. A. P.) geeft aan de liberalen en vrijzinnig-demokraten. En waarom? Omdat die liberale heeren de politieke huichelarij ten top voeren door onder de leuze A. K. het onverzwakt Alg. Kiesrecht voor mannen en vrouwen, dat de arbeidersklasse behoeft en waarvoor de arbeiders ook met alle macht behoorden te vechten, sind jaar en dag tegen te houden. Omdat ze het woord A. K. in den mond voeren, al beletten ze de daad, daarom noemt de Arb. Partij de liberalen en vrijz. demokraten «partijen, die A. K. willen», en zegt tot de arbeiders, dat ze die politici (behoudens kritiek, waar het pas geeft!) hun gang moeten laten gaan. Terwijl die liberalen notabene de fabrikanten, — de uitzuigers-partij bij uitnemendheid zijn! En dat noemt de heer Leeuwenburg dan de arbeiders wegwijs maken. Je moet maar durven!

Arbeiders van het industriële Twente! Zoudt ge dergelijke politieke misleiders mitsgaders hun partij niet eindelijk de rug toekeeren? En u keeren tot de Sociaal-demokratie? Het wordt tijd. Wp.

De parlementaire verhoudingen.

(Slot.)

Reeds bij de begrotingsdebatten had Kuyper het ministerie de woorden toegevoegd: Indien de sociale wetten niet in het Staatsblad van 1913 staan, zal het blijken, dat het het ministerie mangelt aan beleid.

Nu bij de begroting van oorlog was de gelegenheid schoon om het ministerie de waarschuwing op nog duidelijker wijze, als 't ware weer voelbaar, te herhalen.

En den samenhang tuschen de politiek van Kuyper en de algemeene parlementaire verhoudingen vindt men vrij goed uiteengezet in een schrijven aan de *N. R. Ct.* uit parlementaire kringen waarin het heet:

De arbeid van het kabinet-Heemskerck — zoo deelt men ons verder van dezelfde zijde mede — op het gebied van de sociale politiek is tot dusver, op zijn zachtst gezegd, teleurstellend geweest. En de invloedrijke anti-revolutionairen hebben begrepen, dat het een kwaad ding zou zijn, in 1913 voor de kiezers te moeten komen met een schralen oogst aan sociale wetten, doch daarnaast met eene belangrijke verhooging van de militaire uitgaven, die het gevolg zou zijn van eene verhoogde gewone begroting, de kosten van de kustverdediging, en de grootere uitgaven, die de voorgenomen herziening van de Militiewet zoude meebrengen.

Dat moest zoo mogelijk worden voorkomen. Doel moest zijn, de militaire uitgaven zooveel mogelijk binnen zekere perken te houden, en ze, tot en met 1912 althans, in hun geheel zoo laag mogelijk te doen blijven. Dit kon worden verkregen door het ontwerp op de kustverdediging op de lange baan te schuiven, en door de begroting zoo veel mogelijk te drukken. De beslissing over de motie-Duyvaer van Twist moet, althans voor zooverre van anti-revolutionaire zijde tot de aanneming is meegewerkt, van bovenstaande overwegingen het gevolg zijn geweest. Het ging voor de anti-revolutionairen niet zoozeer om aan de officieren de toegedachte verhooging te onthouden. Deze is noodig, en ook in gezaghebbende anti-revolutionaire kringen moet men daarvan niet onkundig zijn. Het eenig doel van de motie-Van Twist was uitsluitend te verkrijgen, hetzij dat de minister zich erbij neergelegd had en dus het uitstel zonder ministerieele crisis was tot stand gekomen, hetzij minister Cool het veld ruimde en er dus hoop zoude zijn dat de nieuwe minister het ontwerp omtrent de kustverdediging in de eerste plaats, maar ook verschillende, door minister Cool ondernomen veranderingen, waarvan verhooging van de begroting het gevolg was, en ten slotte de herziening van de Militiewet, voorloopig in studie zou moeten nemen. Deze laatste loop van zaken was natuurlijk de meest afdoende, en wellicht niet de door de anti-revolutionaire partij minst gewenschte. Te meer, omdat men in genoemde invloedrijke anti-revolutionaire kringen zich reeds vóór het ontwerp op de kustverdediging had uitgesproken, en dus daarvan niet af wist te komen, dan door den gang van het ontwerp naar het Staatsblad zoo mogelijk te vertragen. Waartoe men te sterker geneigd is geworden, nu men het verzet, dat in den lande — ook zelfs onder een deel van de Rooms-katholieken — tegen het ontwerp bestaat, gewaar wordt.

Het votum, Zaterdag in de Kamer gevallen, zou dus, voor zooveel de anti-revolutionaire partij aangaat, als een votum zijn te beschouwen, waardoor belet zal worden, dat bij mislukking van de sociale hervormingen, in 1913 alleen militaire hervormingen zouden tot stand zijn gebracht.

Wij zien hier dus weer voor de zooveelste maal als een onweerlegbaar feit, hoe aartsdom het parlementaire optreden der reformisten van de Arbeiderspartij is, die in 't geheel geen rekening houden, zelfs op parlementair terrein, met de bestaande klasseverschillen onder de burgerlijke partijen.

Troelstra's politiek immers is geheel gebaseerd op de op niets baseerende overtuiging, dat de demagogische elementen der linkerzijde meer betrouwbaar zijn, opge-

vaak er op gewezen, dat men — om vooreerst slechts van de elementaire eisch der democratische trilogie, het algemeen, gelijke kiesrecht te spreken — niet de minste redelijke aanleiding heeft om aan te nemen, dat ooit een liberale Regeering vrijwillig het A. K. voor mannen, afgezien nog van A. K. voor vrouwen zal geven. De Marxisten staan daarbij op het standpunt, dat het proletariaat het algemeene, gelijke kiesrecht zal moeten veroveren, zooals het in 1893 het algemeen meervoudige kiesrecht door strijd heeft veroverd, en dat het niets van de goedheid van deze of andere regeering mag verwachten. Indien men, in plaats van al zijn hoop op een paar zetels in een liberaal ministerie te stellen, zich door deze gedachte had laten leiden, dan hadden we misschien in België door den strijd reeds voor een paar jaren het A. K. voor mannen en voor vrouwen van de tegenwoordige klerikale Regeering gewonnen. Want de klerikale partij, wiens kiezers-massa's in hoofdzaak kleinboers, kleinburgerlijk en proletarisch zijn, is reeds door deze bestanddeelen in den grond een veel zwakkere belemmering tegen de invoering van het A. K., dan de liberale grootbourgeoisie, die daarbij alles heeft te verliezen en niet te winnen. Overigens hebben de klerikalen ons Belgen reeds formeel de invoering van het A. K. voor mannen en vrouwen aangeboden; het werd echter door de Arbeiders-Partij afgewezen, omdat de reformistische meerderheid de invoering van het Vrouwen-Kiesrecht ongeschikt achtte, met andere woorden, omdat zij daarvan een verzwakking van de parlementaire kracht der liberalen en een gevaar voor de vurig verlangde liberaal-socialistische regeeringsheerlijkheid vreesde!

Wat nu de houding der liberalen betreft in de kwestie van het algemeene en gelijke kiesrecht, behoefde de marxistische minderheid in de Arbeiders-Partij er slechts op te wijzen, dat ofschoon de liberale leiders gelijk de praktijk aantoont nooit voor verkiezingsbeloften ins Blaue hinein terugschrikten, zij zich toch nog nooit openlijk en ondubbelzinnig voor het gelijke mannenkiesrecht hadden uitgesproken, en dat de heele liberale partij in 1902 de kiesrechtbeweging één van zin in de steek had gelaten en voor een deel zelfs deze beweging met de meest mogelijke energie had bestreden. Maar het gaf niets. De reformisten lieten hun geloof in de toekomstige — kiesrechtelijke van de liberalen niet los.

Nu hebben de Belgische liberalen zelf, uit vrees dat hun burgerlijke kiezers ten slotte geloof zouden slaan aan de beweringen der reformistische Arbeiders-Partij-leiders, zoodoende hun klassebelangen door zulk een kiesrechtelijke niet meer zouden vertrouwen in handen van zoodanige vertegenwoordigers, onzen blokbroeders een koude douche gegeven, die hun misschien slecht bekomen zal. Bij de discussie over het adres tot beantwoording van de troonrede had de fractie der Arb. Partij in de Kamer van Afgevaardigden een resolutie voorgesteld ten gunste van algemeen en gelijk kiesrecht voor alle mannen ouder dan 21 jaar. Hadden alle liberalen en socialistenvoor dit voorstel gestemd, dan ware de Regeering — en het ging hier om een kwestie van zijn of niet-zijn voor het Ministerie — in de minderheid gekomen. Doch slechts een deel van de liberalen stemde voor het voorstel; het andere deel, en wel alle erkende partijleiders, niet allèen die der konservatieven, maar ook die der radikalen, onthielden zich van stemming, omdat ze, voor het behoud van de leeftijdsgrens van 25 jaar en voor het geven van een tweede stem aan huisvaders van 35 jaar zijn. Zoo bleef het voorstel met 7 stemmen in de minderheid.

Juist het feit, dat de erkende liberale en radikale partijleiders in tegenstelling met het lagere volk in hun fractie zich tegen het gelijke kiesrecht uitspraken, is karakteristiek. Het toont immers aan, dat de houding der liberale afgevaardigden, die thans om arbeidersstemmen te vangen, voor het gelijke kiesrecht stemmen, een toekomstige liberale regeering in geen deele bindt. Terwijl juist diegenen, die het gelijke kiesrecht in de steek lieten, invloed in hun partij hebben, en hun handelingen tot op zekere hoogte als maatstaf kunnen worden genomen voor de houding van een eventueel toekomstig liberaal Ministerie.

Men moet al de illusies hebben van een reformist, om te gelooven dat de voorvechters der blok-gedachte hieruit de voor de hand liggende konklusies zouden trekken. De houding der door hen beheerschte partijpers toont genoegzaam aan, dat zij over dit voorval zoo stiekem mogelijk heenspringen en zich er toe beperken, het om zoo te zeggen zonder commentaar en zoo stil mogelijk te registreeren. De aanhangers der marxistische oppositie echter zullen zich deze gelegenheid niet laten ontgaan, de arbeiders opmerkzaam te maken op het spel dat met de eisch van de „demokratische trilogie” wordt gespeeld, de eisch van het algemeen en gelijke kiesrecht, die de arbeiders het meest ter harte gaat. L. V.

Parlementaire Kroniek.

Staatsbegroting. II.

Naast de groete op den voorgrond tredende hoofdzaken leveren de parlementaire debatten zoo nu en dan momenten van minder „politieke” beteekenis, maar die soms de ongezochte gelegenheid geven tot felle kritiek op de kapitalistische maatschappij. Herhaaldelijk komt het voor. Dat door een wenk of klacht van een burgerlijk afgevaardigde eensklaps een schel licht wordt geworpen op een der ontzettende wantoestanden, die het kapitalisme met zich brengt en waaraan het, ondanks wanhopige pogingen, op geenerlei wijze kan ontkomen. Een van die wanhopige pogingen om de allereerste demoralisatie van

het proletariaat eenigszins te temperen, zijn de zoogenaamde kinderwetten. De verwaarloozing van de kinderen der arbeiders, benevens alle andere gevolgen die de armoede van het proletariaat ten opzichte van de jeugd veroorzaakt, hebben de ontarding en misdadigheid van kinderen opgevoerd tot zulk een hoogte, dat de bourgeoisie daarin een bedreiging ging zien voor haar maatschappelijk stelsel.

Een zeer hoog aantal misdaden en misdadigers is voor de bourgeoisie verre van aangenaam; het levert een gevaar voor de maatschappelijke «orde» en vermindert bovendien het aantal voor de productie beschikbare arbeidskrachten. Misdadigheid der jeugd is in dit opzicht dubbel lastig door haar verstrekende gevolgen; van de jonge misdadigers blijft het overgrote deel zijn leven lang misdadigers, vervalt daartoe voortdurend opnieuw. Het is een algemeen geconstateerd feit, dat jonge menschen, die eenmaal in de gevangenis zijn geweest, daar absoluut gedemoraliseerd uitkomen, en waar dan nog de burgerlijke maatschappij hen telkens buitensluit, worden zij door maatschappelijke oorzaken noodwendig gedreven tot recidive (herhaalde misdrijven). Zooals men ziet zitten al deze factoren onverbrekkelijk vast aan het kapitalisme, en is er binnen dit systeem tegen vreeselijke ellende geen enkel afdoend middel. Hetgeen de bourgeoisie eraan tracht te doen kan niet anders zijn dan peuterwerk, waartoe zij volstrekt niet gedreven wordt door de filantropische ethische motieven die daarbij worden te pronk gesteld (men denke aan al het gezwets over «de eeuw van het kind»), maar alleen door haar eigen belang.

Het samenstel van wetten, dat onder den naam van kinderwetten voor enkele jaren is ingevoerd, heeft een nieuw soort rechtsspraak ingesteld, waarbij kinderen die verwaarloosd worden door hun ouders, of die reeds tot misdrijven zijn vervallen, aan de macht der ouders kunnen worden onttrokken en onder voogdij geplaatst hetzij van rijks-instellingen of van filantropische vereenigingen.

Die kinderen worden dan veelal aan de zorgen van betaalde opvoeders toevertrouwd, geplaatst in gezinnen op het platteland. Behalve dat ieder arbeider wel dadelijk het halve van zulke maatregelen voelt, stuit men, d.w.z. de bourgeoisie bij de uitvoering op een moeilijkheid, waaraan bij de justitie-begroting uiting werd gegeven door den katholieken baron van Wijnbergen

De verwaarloosde en ontaarde kinderen komen natuurlijk meest uit de groote steden. Worden die kinderen nu over het land verspreid, dan worden daarmee tevens verspreid de vroegtijdige demoralisatie en misdadigheid; dan wordt de kwaal die men dacht te stuiten, juist uitgebreid. «Het platteland — zeide de katholieke baron — dreigt geïnfecteerd (besmet) te worden, iets wat dient te worden voorkomen, zoowel in het belang van het platteland zelf als in dat van de steden, die ten slotte niet zullen kunnen blijven bestaan, indien zij niet op geregelde tijden toevoer krijgen van lichamelijk en geestelijk gezonde platteland-bewoners.»

Men proeft uit die woorden de bezorgdheid van den bourgeois, die op de innerlijke tegenspraken van het kapitalisme zijn middelen tot verbetering ziet afstuiten en omslaan in hun tegendeel, doordat er nieuwe gevaren voor het kapitalisme uit voortkomen. Men voelt ook hoe sterk een sociaal-demokraat zou staan, die van dergelijke feiten onmiddellijk gebruik maakt om, — niet voor de kamerleden maar voor de arbeiders buiten het parlement — te demonstreeren hoe de kapitalistische productiewijze zich heeft overleefd en aan haar onoplosbare tegenstellingen moet te gronde gaan. Het is niet een der minste verwijten tegen de revisionistische kamerfractie der S.D.A.P., dat zij zulke gelegenheden tot principiele propaganda stelselmatig onbenut laat.

Kleine berichten.

In Zweden zijn de ondernemers opnieuw met de hun eigen tactiek begonnen. Met Januari zijn 5000 schoenmakers uitgesloten.

Weer zijn er opstanden in de door Europeanen beheerde koloniën te melden. In het Fransch-Afrikaansche Wadai werden de Franschen door de inlanders behoorlijk op hun kop getimmerd en op de Duitsch-Australische Karolinen werden een tiental Europeanen of hun knechts door inboorlingen vermoord. Natuurlijk zullen Frankrijk in Afrika, evenals Duitschland in Australië, en trouwens Nederland in Indië, die door Europeesche „beschaving”, wil zeggen uitbuiting, geprovoceerde botsingen tot voorwendsel gebruiken voor bloediger optreden in die streken.

De studenten-optreden in België, begonnen met den dood van Tolstoj, blijven aanhouden. De beweging blijft met geweld ertegen optreden, hetgeen de roerigheid van arbeiders en studenten slechts vergroot.

De kiesrecht hervorming, beloofd door den Italiaanschen liberalen Ministerpresident Luzzatti, is zóó uitgevallen dat onze revisionistische broeders, die onder leiding van Turati de Regeering juist om de hervorming hun steun hadden toegezegd, hem moesten afvallen en van ministeriël anti-ministeriël zijn geworden. In hun „principe” is hiermee natuurlijk niets veranderd.

De Sociaaldemokratische Pers in Duitschland (behalve de vakvereenigingspers) telt thans 1160000 abonnees, dat is minstens 66n abonnee op elke vier S.D. kiezers. Er zijn 78 S.D. bladen. In 1877 had de S.D. pers 100000, in 1890: 250000, in 1904: bijna 600000 abonnees. Sinds 1894 is dit getal dus bijna verdubbeld. Verdubbeld in zes jaar! Of de tegenstellingen zich ook verscherpen.

In de Duitse, vooral de Rijnsch-Westfaalsche, mijngelieden is weer een economische strijd in zicht. Ook deze strijd, kolossaal als ze worden zal, gevolg op zichzelf reeds van de scherpe houding der mijnmagnaten, zal een groote verscherping van den strijd der Duitse arbeiders tengevolge hebben. En zeker thans, na reeds de komende verkiezingen de arbeiders in het geweer houden.

Boekaankondiging.

Het Arbeidersboekje voor 1911 van de Soc. Dem. Arbeiders Partij onderscheidt zich slechts van dat voor andere jaren, dat in de rubriek Sociaaldemocratische Pers in Nederland thans is weg gelaten... het eenige internationaal-socialdemokratische blad, dat in Nederland wordt uitgegeven: nl. *De Tribune*. Zoo inlichtend nu als deze rubriek, zijn ook ongeveer de andere rubrieken in dit Jaarboekje, door Loopuyt, Ed. Polak, Van Kuykhof en anderen geschreven.

De Nieuwe Tijd.

De December-aflevering van dit Soc. Dem. Maandschrift bevat in de eerste plaats een artikel van Van Ravesteijn over *De Fransche Spoorwegstaking*. Voornamelijk wordt hierin aangetoond, hoe de reformistische taktiek van de Fransche Sociaaldemokratie verantwoordelijk ervoor is, dat het Ministerschap van een Briand, al is hij dan geen aangesloten socialist meer, al de schade heeft gebracht aan het Fransche proletariaat, die ook tijdens de Spoorwegstaking weer zoo duidelijk is gebleken. Tevens blijkt uit dit artikel nog eens opnieuw hoe de Republiek den weg opgaat van reactie en strijd tegen de organisaties van het proletariaat. — In *Vrome Wenschen* zet Van der Goes zijn bestrijding van den heer De Vooy's inzake den Vrouwenarbeid voort. — Aan de hand van de Koningin hagen gegeven berichten geeft Carry Pothuis een overzicht van den tegenwoordigen Stand der Soc. Dem. Vrouwenbeweging. — In *Bank en Industrie in Duitschland* toont S. de Wolff aan, hoe ook in Duitschland een betrekkelijk klein aantal kapitaal magnaten door middel van het kredietwezen het geheele economische leven iederen dag meer aan zich onderwerpen. — Henr. Roland Holst behandelt in *Boekbespreking* Max Greeve's „Toekomst-Moraal, Kritiek en grondslagen van volks-moraal” (uitgave Querido). Mevr. Holst toont aan, dat het een wel-socialistisch, maar niet historisch-materialistisch, maar utopisch en ietwat vaag ideologisch werk is, eenigszins uit den tijd dus, al toont de schrijver ook groote belezenheid. — Saks geeft het slot-artikel van zijn *Koncentratie en Centralisatie*. — Het Sekretariaat der Redactie is thans van Saks op Henriette Roland Holst overgegaan.

Van het Partijbestuur.

De uitslag van het gehouden referendum over al of niet teekenen van het kiesrecht-petitionnement is, dat zijn uitgebracht 334 stemmen, waarvan 198 voor teekenen, 124 tegen en 12 blanco. De Soc. Dem Partij heeft dus besloten het kiesrecht-petitionnement der Arb. Partij te teekenen.

De uitslag van het gehouden referendum over een partijbestuurder is, dat zijn uitgebracht 336 stemmen, waarvan op Joh. Visscher 206 stemmen, op Luteraan 110 en 20 blanco, zoodat Joh. Visscher tot lid van het P.B. is gekozen.

Voor het Partijbestuur,
J. C. CETON.

Van de Afdelingen.

de Kerstvergadering in Plancius over de parlementaire politiek der Arb. Partij. Slechts door de trucs van verdachtmaking en sensatie onder het publiek te brengen wist Troelstra, tegenover de scherpe en zakelijke kritiek, voor zich nog het bekende applaus te halen.

Leiden. In de Kerstvergadering te Leiden werd Mendels, die weer eens meldde niet te kunnen komen, vervangen door Gerhard. Wijnkoop debatteerde en toonde aan, dat de soms zoo schoone woorden van Gerhard niet sloegen op de daden van zijn Arb. Partij. Gerhard liet het in zijn antwoord na, de S. D. A. P. te verdedigen.

Rotterdam. In de eerste week van het nieuwe jaar zal een strobiljet, in den vorm van een propaganda-blaadje in 5000 Ex. in het havenkwartier worden verspreid, v. n. met het oog op *De Tribune*-colportage en te houden buurtvergaderingjes aldaar.

Op 28 Dec. hadden wij een cursus-vergadering waar Wijnkoop het militarisme en haar economische oorzaken behandelde. De opkomst was bevredigend, althans veel beter dan de laatste keeren het geval was.

Adressen.

Men verzoekt ons op te nemen: Het adres van de Secretaris der Grondwerkersvereeniging „Helpt elkander” te Amsterdam: B. RIJK, is thans 1e Spaaradammerstraat 69II.

Sedert 1 December 1910 is het Landelijk Bureau van de Centrale Vereeniging der Bouwwerkers van België, evenals de Redactie en Administratie van het Vakblad; „De Bouwwerker” overgebracht van het „Volkshuis” te Brussel, naar Antwerpen, August Snietersstraat, 58.

Advertentiën

Met Januari begint de 16e jaargang van

De Nieuwe Tijd

Sociaaldemocratisch Maandschrift

ONDER REDACTIE VAN

F. VAN DER GOES, H. GORTER,
HERM. HEIJERMANS JR., HENRIETTE ROLAND
HOLST, J. SAKS en F. M. WIBAUT.

Prijs f 1.50 per kwartaal, voor arbeiders f 1.—

Vraagt proefmrs. bij den Uitgever
J. A. FORTUIN, Kerkstraat 34, Amsterdam.